

Sygn. akt I Ca 27/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2017 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Barbara Bojakowska

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2017 roku w Sieradzu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Fundacji Centrum (...) w P.

przeciwko T. K. i A. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 26 października 2016 roku, sygnatura akt I C 266/16 upr

oddala apelację.

Sygn. akt I Ca 27/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Łasku oddalił powództwo (pkt. 1) skierowane przeciwko T. K. i A. K. – nieznanemu z miejsca popytu reprezentowanemu przez kuratora w osobie adwokata przez Fundację Centrum (...) w P. o zapłatę kwoty 7340,72 zł i przyznał od Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy w Łasku na rzecz adwokata M. B. kwotę 2952 zł brutto tytułem wynagrodzenia kuratora nieznanego z miejsca pobytu pozwanego A. K., (pkt. 1).

Powyższy wyrok Sądu Rejonowego **apelacją** zaskarżył pełnomocnik powoda w całości, zarzucając mu:

- obrazę prawa materialnego, tj. art. 118 i art. 117 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że dochodzone przez powoda roszczenie uległo przedawnieniu jako roszczenie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, podczas gdy

z przeprowadzonych w sprawie dowodów w tym. m.in. z dowodu z umowy pożyczki oraz dowodu z wpisu do ewidencji działalności gospodarczej wynika, że w dacie zawarcia umowy pożyczki pozwany A. K. nie prowadził działalności gospodarczej, a co za tym idzie roszczenie z umowy pożyczki podlega ogólnemu dziesięcioletniemu terminowi przedawnienia,

- błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku poprzez bezpodstawne przyjęcie, że pozwana T. K. nie uznała powództwa, podczas gdy na rozprawie w dniu 18 października 2016r. oświadczając, że wnosi

o „ewentualne złagodzenie wyroku" uznała powództwo, a w konsekwencji obrazę przepisu art. 213 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez: zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwoty 7340,72 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 04 lutego 2016r. do daty zapłaty; zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kosztów postępowania sądowego wraz z kosztami zastępstwa procesowego, według norm przepisanych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, bądź uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji oraz o zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kosztów postępowania sądowego przed Sądem drugiej instancji wraz z kosztami zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy zauważyć, iż wyrok w rozpoznawanej sprawie został wydany w postępowaniu uproszczonym uregulowanym w art. 505¹ do art. 505¹⁴ k.p.c. Stosownie do treści art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. w postępowaniu uproszczonym apelację można oprzeć na naruszeniu prawa materialnego poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, czy na naruszeniu przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy.

Ponadto jeżeli Sąd drugiej instancji przy rozpoznawaniu apelacji nie przeprowadził postępowania dowodowego (tak jak w przedmiotowej sprawie), uzasadnienie jego wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa (art. 505¹³ § 2 k.p.c.).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w pełni akceptuje poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne oraz podane przez Ten Sąd wyjaśnienie, co do podstawy prawnej wyroku i dlatego na podstawie art. 382 k.p.c. przyjął jego ustalenia za własne.

Odnosząc się do zarzutów apelującego stwierdzić należy, iż są one całkowicie chybione. Przede wszystkim, wbrew twierdzeniom apelacji, Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił i stwierdził, że doszło do przedawnienia roszczenia dochodzonego pozwem.

Z brzmienia art. 117 k.c. wynika, że zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu, zaś po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia, jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne.

Jak stanowi art. 118 k.c., termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, którą bez wątplenia związane jest roszczenie powoda – trzy lata.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, wbrew twierdzeniom skarżącego, iż pozwany A. K. został wpisany do ewidencji działalności gospodarczej w dniu 7 czerwca 2005 roku, którą jako data rozpoczęcia wskazano na 20 lipca 2005 roku. Ponadto przedmiot działalności pozwanego został określony jako: sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, sprzedaż detaliczna mięsa i wyrobów z mięsa, sprzedaż detaliczna napojów alkoholowych i bezalkoholowych, sprzedaż detaliczna gazet i artykułów piśmiennych.

Skoro zatem przedmiotowa umowa pożyczki została zawarta dniu 8 lipca 2005 roku i dodatkowo w umowie wskazano, że zostanie przeznaczona na zakup środków trwałych

w ramach rozpoczęcia działalności gospodarczej w zakresie handlu artykułami spożywczymi i przemysłowymi, to bez wątplenia powstałe zobowiązanie pozwanego powstało w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Bez znaczenia pozostaje tutaj okoliczność, czy działalność gospodarcza została rozpoczęta przez pozwanego w dacie zawarcia umowy, skoro przepis art. 118 k.c. wyraźnie wskazuje na trzy letni termin przedawnienia „roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej”.

Należy jednak zauważyć, że kwestie te nie mają istotnego znaczenia dla przyjęcia 3 – letniego terminu przedawnienia roszczenia. W rozpoznawanej sprawie powodem jest Fundacja Centrum (...) w P. i to właśnie od ukształtowania jej charakteru ma znaczenie, czy roszczenie przez nią dochodzone w przedmiotowej sprawie, jest przedawnione czy też nie.

W tym miejscu wskazać trzeba, iż Sąd Odwoławczy podziela zawarte w uzasadnieniu apelacji stanowisko skarżącego, że pożyczkodawca jako fundacja, jest organizacją non profit. Nie można jednak zgodzić się z twierdzeniem, że udzielona A. K. pożyczka i związane z tym roszczenia, nie podlega przewidzianemu w art. 118 k.c. przedawnieniu, które wynosi 3 lata. Wspomniana fundacja bowiem, w rozumieniu jakim udzieliła pożyczki, prowadziła działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U z 2016r., poz. 1829), a uzyskane z tego tytułu dochody przeznaczone zostały na działalność statutową.

Podnieść należy, iż zgodnie z art. 43¹ k.c. przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33¹ § 1 k.c., prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową. Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej zawiera jej definicję, określając w art. 2, że jest to zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Przesłankami działalności gospodarczej są zaś: cel zawodowy i zarobkowy, działanie we własnym imieniu, ciągłość tego działania oraz uczestnictwo w obrocie gospodarczym (patrz: uchwała SN z dnia 18 marca 1991 r., III CZP 9/91). Ponadto niewysłowioną ani w art. 43¹ KC, ani w art. 2 w/wym. ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, ale przyjmowaną i niezmiernie istotną cechą działalności gospodarczej jest jej profesjonalny charakter. Aby określona działalność stanowiła działalność gospodarczą, wskazane cechy muszą wystąpić kumulatywnie (W. Katner, [w:] Pyziak - Szafnicka, Komentarz KC, art. 43¹ KC, teza 18). Do okoliczności wskazujących na zorganizowany charakter działalności zaliczyć można: wybór odpowiedniej formy prawnej działalności gospodarczej, utworzenie potrzebnych struktur organizacyjnych dla prowadzenia działalności.

Skoro zatem z treści umowy dołączonej do pozwu (k. 16 - 20) wynika, że przedmiotowa pożyczka była oprocentowana w wysokości 9 % rocznie, to stwierdzić trzeba, że właśnie ten element stanowi dochód własny fundacji i świadczy o prowadzonej przez nią działalności gospodarczej.

Odnosząc się natomiast do zarzutu skarżącego dotyczącego błędu w ustaleniach faktycznych Sądu pierwszej instancji, zarzucającego jednocześnie obrazę przepisu art. 213 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że pozwana T. K. nie uznała powództwa, uznać trzeba za bezzasadny.

Należy wskazać, że uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjności materialnej pozwanego, który za zasadne uznaje zarówno roszczenie powoda, jak i przyznaje uzasadniające je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne, a w konsekwencji godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego żądanie pozwu (zob. wyrok SN z dnia 14 września 1983 r., III CRN 188/83, OSNC 1984, nr 4, poz. 60). Jest to stanowcze, bezwarunkowe oświadczenie woli i wiedzy pozwanego (zob. wyrok SN z dnia 1 czerwca 1973 r., II CR 167/73, OSNC 1974, nr 5, poz. 94, według którego wyrok

nie może być oparty na uznaniu, które uzależnia spełnienie dochodzonego pozwem żądania od warunku; odmiennie - por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 7 grudnia 1999 r., I PKN 399/99, OSNP 2001, nr 8, poz. 271).

Nie jest uznaniem powództwa uznanie żądania przy równoczesnym zaprzeczeniu jego podstawy faktycznej. Uznać można także tylko część roszczenia lub niektóre z żądań pozwu. Uznanie powództwa może równocześnie wywoływać skutek uznania roszczenia materialnoprawnego (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.). Instytucja uznania powództwa stanowi wyraz tego, że pozwany, rezygnując z obrony, korzysta z zasady autonomii w dysponowaniu swoim prawem podmiotowym. Sąd jest związany uznaniem. Obowiązany jest jednak dokonać oceny, czy czynność ta nie jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. W doktrynie zauważono, że ocena, czy zachodzi niedopuszczalność uznania powództwa, powinna nastąpić w zasadzie wyłącznie w świetle materiału procesowego znajdującego się w aktach sprawy, (patrz: Przemysław Telenga - Komentarz aktualizowany do art. 213 Kodeksu postępowania cywilnego, Lex 2016).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, nie można zgodzić się ze skarżącym, iż pozwana T. K. na rozprawie w dniu 18 października 2016r. oświadczając, że wnosi o „ewentualne złagodzenie wyroku” uznała powództwo, gdyż takie jej oświadczenie, nie jest stanowcze, ani bezwarunkowe i nie może wywołać skutku z art. 213 § 2 k.p.c. Ponadto z całego kontekstu jej wypowiedzi należy wnioskować, iż w przypadku, gdyby podniesiony zarzut przedawnienia nie został przez Sąd uznany, to w takiej sytuacji chce „ewentualnego złagodzenia wyroku”.

Z tych wszystkich względów nie sposób przyjąć, aby Sąd Rejonowy rozpoznając przedmiotową sprawę, naruszył jakkolwiek przepis prawa materialnego, czy procesowego i dlatego zdaniem Sądu Okręgowego, zaskarżone rozstrzygnięcie odpowiada prawu, a apelacja powoda podlega oddaleniu w oparciu o art. 385 k.p.c.